

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

 VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Mgr. Jela Stračiaková

Čo viem z výtvarného a hudobného umenia

So džanav pal o avrikerdo the bašavibnaskero artos

2014

Vydavateľ:	Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ:	Mgr. Jela Stračiaková
Kontakt na autora UZ:	ZŠ s MŠ J. Lajčiaka Pribylina, zspribylina@stonline.sk
Názov:	Čo viem o výtvarnom a hudobnom umení
Rok vytvorenia:	2014
Oponentský posudok	Mgr. Vladimír Jurík
vypracoval:	
Preklad:	Mgr. Marián Balog

ISBN 978-80-565-1214-2

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inkluzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah: Pherdīpen

Úvod Eršejñipen	4
1. Teória výtvarného umenia <i>E teorija/godaveripen/ palo vitvarno-feštejindo-maľindo umeňjos-džaňipen.....</i>	5
2. Z histórie výtvarného umenia <i>Andrale historija/so sas/ le vitvarno-feštejindo-maľindo umeňjostar-džaňipnastar.....</i>	9
3. Hudba a tanec <i>Bašaviben thaj kheliben.....</i>	10
4. Súčasné hudobné a výtvarné umenie <i>Adadíveskero bašavibnakero thaj vitvarno-feštejindo-maľindo umeňjos-džaňipen.....</i>	13
Bibliografické údaje.....	17
<i>E Literatura /biblijograficko godaveripena .....</i>	
Správne odpovede.....	18
<i>Čačikane-lačhe pheňibena pro phučavibena.....</i>	

Úvod

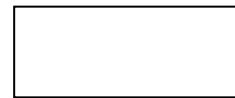
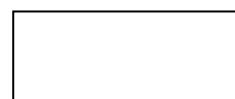
Pracovné listy sú určené na overenie si všeobecných vedomostí z umenia, z jeho história i súčasnosti. Mali by slúžiť na oživenie hodiny, aby činnosti na hodine výchovy umením boli pestré. Žiaci si hravou formou otestujú svoje vedomosti, ktoré získali aj na iných vyučovacích hodinách (dejepis, zemepis, hudobná výchova...). Odporúčam pracovať s listami po častiach, aby nedošlo k znechutneniu žiakov, prípadne sa môžeme k nim vrátiť a zistíť, či si žiaci pamätajú správne odpovede. Osvedčilo sa mi striedať teoretické hodiny s praktickými a hlavne na teoretických hodinách využívam sútaživé formy v skupinách, alebo jednotlivovo. Otázky sú zamerané na všeobecný prehľad z nášho aj svetového, najmä však európskeho umenia. Nie sú náročné, aby žiaci dokázali reagovať a neboli odradení tým, že neovládajú správne odpovede.

Teória výtvarného umenia

[E teorija/godaveripen/ palo vitvarno-feštejindo-maľindo umeňjos-džaňipen](#)

1. Aká bude výsledná farba, keď zmiešame žltú s červenou, žltú s modrou, červenú so zelenou a modrú s červenou? Vymaľuj prázdne políčko!

Savi ačhela agorutňi barva, te bond'araha-*mišinaha* e šargi la īoli, šargi la kika-*balavaha*, īoli la zejňaha u e kiki-*belavo* la īola barvaha? Feštejjin-*maľin* avri e čučo – *prazdno* blakica.

2. Aký je rozdiel medzi kolážou a koláčom?

Savo averipen – *rozčhingeripen* hi maškar oda so hi e kolaž u so o kolač-*bokel'a*?

.....

Obr.1

obr. 2

3. Čo by si nakreslil ako zátišie? Zakrúžkuj!

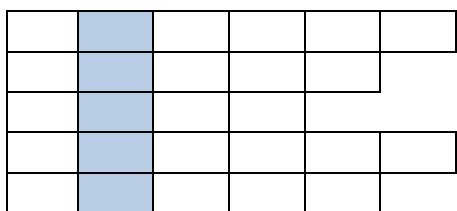
So rajzoľineha sar zátišos? Kerk kerika – zakružkin!

kniha	slnko	ovocie	postava	hrnček	les	rieka
keňva	kham	dimejčos	deštros	findža-poharis	veš	jarka

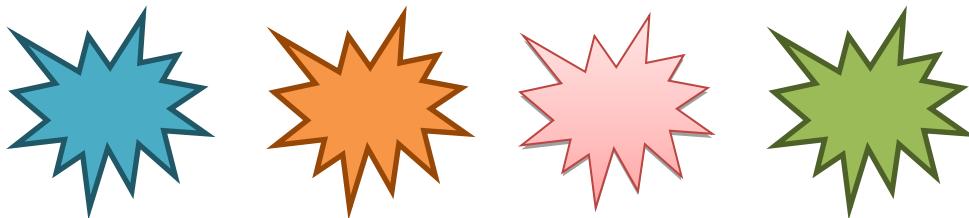
4. Ako hovoríme soche hlavy? Vylúšti krížovku a dozvieš sa :

Sar pes vičinel o šero la sochatar /bareskero deštos ? Ker avri e garudī lavengeri o arakheha čačipen pre akada phučaviben.

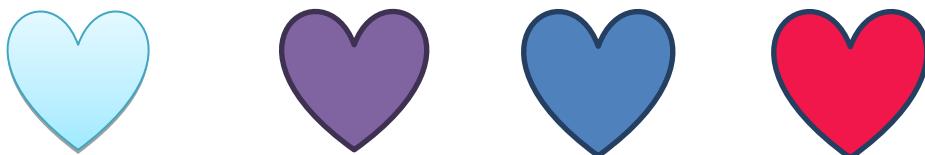
1. nebo
2. hluk
3. určite
4. jed
5. pani

5. Označ tyrkysovú farbu: Označin-sikhav savi hin e tirkašni barva

6. Označ cyklámenovú farbu: Označin-sikhav savi hin e ciklamenašni barva

7. Rozdeľ farby na teplé a studené (spoj čiarou).

Rakin o barvi palo oda, save hine tate u save hine šilale (ker čjaraha jekhetaňiben).

Studené Šilale

Teplé Tate

8. Kde by si si vedel predstaviť street- art techniku graffiti? Do prázdneho obdĺžnika skús napísat svoje krstné meno technikou graffiti.

So gindines, kaj bi šaj enas kerde o stridart technikane garfiti /sprejoha kerde kipi pre ulica, fali/? Andro kuči blakica irin-pisin peskero nevos kajsa grafitiko technikaha.

obr.3

9. Vyber správnu odpoveď: Lea vri čačikano-*lačho* pro phučaviben:

1. Ako sa volá japonská technika skladania papiera?

Sar pes vičinel e japoniko technika kana pes rakinel o *l'il-papiris*

- a. Optigramy
- b. Origamy
- c. Diagramy

2. Z ktorej krajiny pochádza úprava kvetov s názvom ikebana ?

Andrali savi themi hi o pikerde ľuludu-*viragi*, save pes vičinen ikebana?

- a. Čína
- b. Japonsko
- c. Francúzsko

obr. 4

10. Označ, ktoré tvrdenie je pravdivé a ktoré nie:

Označin-sikhav savo vaekriben hi čačikano-lačho u savo hi horajipen-chochavipen.

1. Freska je maľba do mokrej omietky
E freska hi feštejimen maľbica pre cindí fala
2. Dizajnér navrhuje tvar predmetov dennej potreby
O dizajneris phenel sar te dithol avri o tavri/dešta/ le vecenge save amenge kampel sako jekh d'ives ko dživipen
3. Reliéf je tvorený olejovými farbami
O relijefos hi kerdo le olejšne barvecna
4. Suchá ihla je grafická technika
Šuki suv hi grafikano technika-butori
5. Torzo je socha hlavy *O torzos hi šero la sochatar /bareskero deštos*
6. Akvarel je most cez rieku *O akvarelos hi phurtos prejkali jarka*
7. Gýč je umenie *O gičos hi o umeňjos-džaňipen*

P	N
Č	H

11. Označ, ktorý obrázok je abstraktný:

Označin-sikhav, savo kipocis hino abstraktno:

Obr. 5

Obr. 6

Doplň vetu! Správnu odpoveď vyber zo slov v zátvorke:

Dothov-dorakin e charňi lavengeri – veta!

Lačho-čačikano le avri andralo lava save hine zaphandle le phandlorena:

Perspektívne videnie znamená, že ľudia, predmety aj zvieratá sa nám so vzdialenosťou.....(zmenšujú, zväčšujú). Hory v diaľke vidíme .....(zelené, modré). Lopta je .....(plošný, priestorový) útvar. K základným farbám patrí.....(zelená, červená). Formát A4 je.....(väčší, menší) ako formát A2.

Perspektivno/lačho/ dikhiben hi kaj o manša, predmeta thaj o alati-zvjreti pes amenge le duraľpnaha.....(cikňaren, baruven). O veša-parti andro duraľpen dikhas.....(zejne, kike-belavo). E labda hi.....(themikro, kotoreskero) utvaros. Ko bejzutne-zakladno barvi hine.....(zejni, ťoli). O formatos- sar savo baro hi A4 hi.....(bareder, cikneder) sar o formatos-sar savo baro hi A2.

Z histórie výtvarného umenia:

Andrale historija/so sas/ le vitvarno-feštejindo-malindo umeňostar-džaňipnastar.

12. Medzi známych renesančných umelcov patrí: Leonardo da ....., autor známej Mony.....

Maškaró bud prindžarde renesančno umeleci rakinas le: Leonardo da ....., autoris(oda so feštejinda-malind'a) but prindžard'í Mony.....

Obr. 7

13. Známemu maliarovi Vincentovi van Goghovi chýbal jeden dôležitý orgán na hlave.

Zakrúžkuj, ktorý:

Le bud prindžardes feštejimen-maľariske Vincentos van Gogphotos na sas jek baro organos/kothor palo deštos/ pro šero.

Ker kerika-zakružkin, savo:

14. Zo slov pod textom vyber správnu odpoveď:

Andralo lava telo tekstos le avri lačhi-čačikaňi pro phučaviben:

1. Ako sa volá španielska jaskyňa, v ktorej sa našli praveké kresby?.....

Sar pes vičinel e vešikaňi chev – *jaskiňa*, andre savi pes arakhle pravekoskere rajzoľipna? /but, but berša palal.....

2. V anglickom meste Stonehenge a našla kamenná stavba z ml. doby kamennej, vieš ako sa volá?.....

Andro anglikano foros Stonehengeskte pes arakhľa bareskeri ačhadí andralo ideos-*vrama* terneder prejaklo amaro ezerešano berš, džanes sar pes vičinel?

3. V ktorom štáte nájdeme pyramídy?.....

Andre savi themi –*štatoste* šaj arakhas o piramidi?.....

4. V ktorom našom meste môžeme obdivovať oltár Majstra Pavla?.....,

Andro savo foros šaj dikhes, zaučhares o jilo šukaribnaha, oltaroha savo kerďa o Majstros Pavlos?.....

5. Kde sa nachádza galéria Ľudovíta Fullu?.....

Kaj hiňi e Ľudovita Fulleskeri galerija?

6. V ktorom meste je známa budova Opery?.....

Andro savo foros hi but prindžardí ačhadí Opera?

7. S ktorou krajinou sa spája Antické umenie ?.....

Sava themaha-*phuvaha* pes kerel jekhetaňipen le Anticko umeňjoha?

8. Aká galéria sídli v ruskom San Peterburgu?.....

Savi galeria hiňi andro rusiko San Peterburgos?

9. Ako sa volá najznámejšie parízske múzeum?.....

Sar pes vičinel nek prindžardutno parižiko muzeos?

10. Kde môžeme obdivovať gotický Dóm sv. Alžbety?.....

Andro savo foros šaj dikhes, zaučhares o jilo šukaribnaha ko goticko Alžbetakero sentno kher?

(Ružomberok, Megality, Altamíra, Levoča, Egypt, Grécko, Ermitáž, Sidney, Košice, Louvre)

16. Táto malá soška je Venuša. Urči podľa proporcí jej tela, čo symbolizuje?

Akadi soška/bareskeri-povšakeri/ hi e Venuša. Phen palo oda savo deštos la hin, so phenel, savi simbolika sikhavel?

Obr. 8 .....

Hudba a tanec: Bašaviben thaj kheliben:

17. Muzikál je druh dramatického umenia, v ktorom herci spievajú, tancujú aj hovoria. Vylúšti osem smerovku a dozvieš sa názov troch známych muzikálov.

O bašavibnaha, tha kehelibnaha kerďi mozi/filmos/- muzikalos hi kerdo kothor dramaticko umeňjoha , andro savo o akteri-herci giľaven thaj vakeren. Ker avri la ochtuno garuďi lavengeri u dodžaneha pes sar pes vičinen trin nek buteder prindžarde muzikali.

A	R	CH	I	T	E	K	T
N	R	O	D	I	N	A	V
J	I	CH	P	O	O	M	A
E	A	A	A	D	M	A	R
L	D	D		R		A	K

B	O	D	U	L	A		V
O	K	O	L	A	S		Y

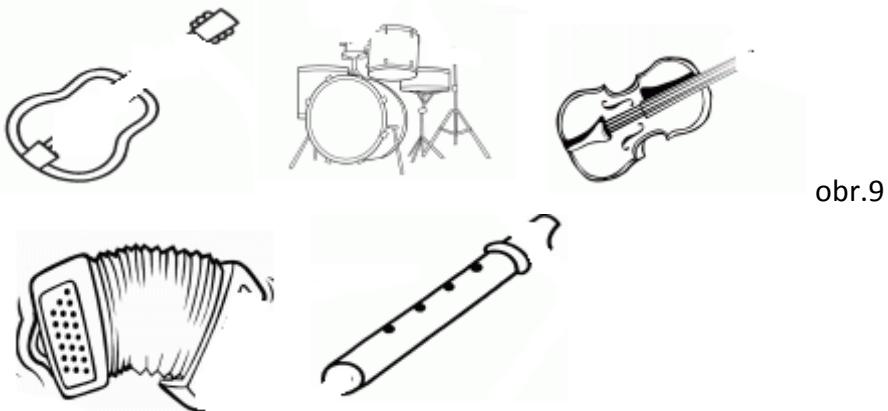
ARCHITEKT, ARCHA, ANJEL, BOD, RIADOK, OKO, RODINA, DOM

18. V latinskej Amerike žijú temperamentní ľudia, vedel by si vybrať tri latinsko – americké tance?

Andre latínsko Amerika dživen temperamentne manuša, džanes te lelel avri trin latínsko-amerikanike khelibena?

Samba , valčík, polka, rumba, ča-ča, jive, tango

19. Dokresli hudobné nástroje. Dorajzoľin o bašade nastroji.

obr.9

20. Spoj čiarou, ktoré slová patria k opere a ktoré k operete:

Ker jekhetaňiben la čjaraha, save lava resen ke opera u save ke opereta:

Tanec [Kheliben](#)

OPERA

Ária [Arija](#)

Herec [Hercos-akteris](#)

Komédia [Asadí - komedija](#)

Tenorista [Tenoristas \(gilavel sane hangoha\)](#)

Dirigent [Dirigenntos \(šeralo savo sikhavel la taktovkaha – cikni pacaha\)](#) sar te bašaven

Gejza Dusík o [Gejza Dusík](#)

Eugen Suchoň o [Eugen Suchoň](#)

OPERETA

21. Kto z nasledujúcich umelcov používa taktovku?
Spevák, gitarista, dirigent, bubeník

Ko akale umelcendar kerel la taktovkaha – (cikňi pacaha) sar te bašaven?

O giľado-spevakos, o gitaristas, o dirigentos- šeralo savo sikhavel sar te bašaven, o dobošíis

22. V pomiešaných písmenách nájdi hudobné štýly:

Andro zabondárde-zamešimen betejvica arakh bašavipne štili:

CUNOTRY, DOSCI, ROLENROK, HEAYV MATEL, ŠÓNSAN

Napíš názov dvoch našich folklórnych súborov. Názov nájdeš vo veteach (všimni si začiatočné písmená slov vo vete).

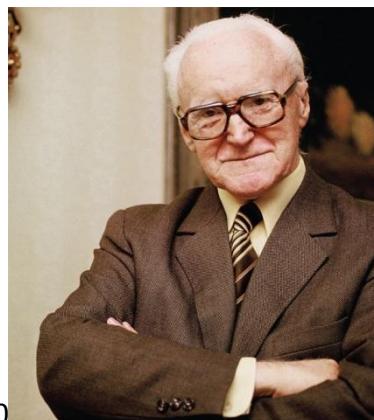
Láska ústami človeka neublíži iba cinkne akosi.

Samotár ľúbi určite klavír.

Irin-*pisin* sar pes vičinen amare duj folklorne subora. Lengere neva arakheha andre kala charne lavengere-*veti* (dikh lačha jakhaha pro eršejne betejava savenca kezdenin o lava andre akala charne lavengere-*veti*).

23. Našou prvou operou bola Krútňava, kto je jej autorom?

Amari eršejni opera sas e Krutňava, ko hi lakero avtoris-ko la irnďa-*pisind'a*?

Obr. 10

E.....S.....

24. Aký je rozdiel medzi folklórom a folkom? Prirad' čo patrí k folku a čo k folklóru.

Savo čhingeripen-rozdielos himaškaro folkloris thaj folkos? Prithov, oda so resel ko follaris u so ko folkos.

gitara
kroj
súčasnosť
autor
valaška
fujara
flauta

25. Kde by ste zaradili pieseň Kde domov můj

Kaj bi thovenas-rakinenas e gil'i Kaj bešimen/kherutno/ miro hin

- A. Česká ľudová pieseň Čechiko foľkoriko- manušakeri gil'i
- B. Česká štátна hymna Čechiko nacijakeri-narodno gil'i
- C. Poľská štátna hymna Poľčiko nacijakeri-narodno gil'i

26. Doplň mená známych hudobných skladateľov

Dorakin-dothov neva prindžarutne bašavibnaskeren autoren, ola so kerde o giľa.

Volvgang Amadeus .....

Johan Sebastian .....

Ludwig Van .....

Pjotr Iljič .....

27. Povedz autora známeho valčíka Na krásnom modrom Dunaji.

Stačí doplniť písmená:

Phen avtoris savo kerďa but prindžarutno valčikos Pro šukar kiko-*belavo* Dunajos.

Kampel čak te dorakin varesave betejava:

J - - - N N S T - - - S S

Súčasné hudobné a výtvarné umenie:

Adad'iveskerbašavibnakero thaj vitvarno-feštejindo-maľindo umeňjos-džaňipen.

28. Podľa indícii uhádni súčasných predstaviteľov našej populárnej hudby.

Pale akala sikavutne-*indicija* šaj džanes ko hi but prindžarde giľavutne-spevaci andre amaro popularno bašaviben.

1. Nosí okuliare, získal zlatého slávika, spieva piesne Atlantída, Balada o poľných vtákoch a volá sa .....

Hi les pro jakha dikhibne-*okuljara*, chund'a somnakunes slavikos-čiriklores, giľavel giľ Atlantida, Balada o poľnych vtakoch u vičinel pes joj .....

2. Náš najznámejší repový spevák, používa pseudonym, spieva s Tinou pieseň Príbeh a volá sa.....

Amaro nek but prindžardo reperos-giľavutno *spevakos*, leskero nevos hi psevdonimos-*avri gindimen nevos*, giľavel la Tinaha giľ Pribeh u vičinel pes joj.....

3. Je to naša úspešná speváčka, ktorá po autonehode zostala na invalidnom vozíku, jej najznámejšia pieseň je Vyznanie, volá sa.....

Hi oda amari nek feder giľavutni-spevačka, savi palo motoriskero džungalo demavipen-*bibacht*, ačhiľa imar pro vozikos, lakeri nek buteder prindžarutňi giľ hin o Viznanje, vičinel pes joj.....

29. Na obrázku je budova Opery . Vieš, v ktorom meste sa nachádza?

Pro kipocis hi e ačhadī- Operakeri budova. Džanes, andro savo foros hiňi?

Obr.11

---

30. V ktorom veľkomeste v USA by ste hľadali budovu Metropolitnej opere?

Andro savo but baro foros andre USA/Amerikate/ bi tumen rodenas e ačhadí-
budova **Metropolitno opera?**

Obr.12

---

31. Doplň slová známych slovenských piesní:

Dorakin-dothov o lava ko nek buteder prindžarutne slovačiko giľa:

1. Vráť mi tie hviezdy, čo si mi .....
2. Reklamu na ticho dnes v .....
3. V dolinách, človek .....
4. Po schodoch, po schodoch.....

32. Doplň názov našej ľudovej piesne:

Dorakin-dothov o nevi- sar pes vičinen amare ľudove-niposkere giľa:

1. Tancuj, tancuj,.....
2. Sedemdesiat sukieň mala a.....
3. Beží koník po nábreží, koník.....
4. Z Východnej dievčatá, čím sa.....

33. Napíš názov známych svetových skupín:

Irin-pisin sar pes vičinen nek buteder prindžarutne bašavibnaskere band-skupini:

1. Štyria chlapci z Liwerpoolu, ich hitom je napr. Yestoday ?
2. Známa štvorica zo Švédska, hitom ktorej je aj Mama Mia?
3. Autor a interprét piesne We are the champions?
4. Americký spevák, interpret piesne Billie Jean, Thriller?

34. Doplň písmená do správnych políčok a dozvieš sa meno nášho najznámejšieho operného speváka:

Dorakin-dothov o betejva andro lače-čačikane blakici o dožaneha pes pajk sar pes vičinel amaro nek prindžarutno operno giľado-spevakov:

4	1	5	1	6	7	9	3	6	2	8	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

1- E, 2- S, 3- O, 4- P, 5- T, 6- R, 7- D, 8- K, 9- V, 10- Ž

A meno známeho svetového tenoristu:

2	4	1	5	10	6	9	3	10	8	10	11	9	7	7	5
---	---	---	---	----	---	---	---	----	---	----	----	---	---	---	---

1- C, 2- L, 3- P, 4- U, 5- I, 6- N, 7- T, 8- V, 9- O, 10- A, 11- R

35. Priradť stavby k vlajkám Francúzska, Talianska a Španielska!

Rakin o ačhade-stavbi ko vlajkici themenge khtaro Francuziko, Talijanskos thaj Španjelskos.

Obr.13

Obr.14 Obr. 15

Obr. 16 La Sagrada Familia

obr.17 Eifelova veža

obr.18 Koloseum

36. Vyber správnu odpoved':

Lea vri o čačikano – lačho pheňiben pro phučaviben:

1. Z ktorej krajiny pochádzal Pablo Picasso?

Khatar sas/andrale savi themi/ o Pablo Pikaso

- a. Francúzsko
- b. Španielsko
- c. Fínsko

2. Koho meno nesie galéria v Liptovskom Mikuláši?

Pal kaste pes vičinel – kaskero nevos lidžel e galerija andro Liptovsko Mikulašos?

- a. Ľudovítka Fullu

- b. Martina Benku
- c. Petra Michala Bohúňa

3. Nedávno zomrel náš najznámejší fotograf, vieš ako sa volal?

Nane oleske baro,dugo ideos-vrama, kana muľa amaro nek prindžarutno fotografis-oda so kerel kipi, džanes sar pes vičinelas?

- a. Karol Kalay
- b. Jozef Prochádzka
- c. František Ferko

4. Vieš, ktorá speváčka sa občianskym menom volala Hana Zaňáková?

Džanes savi giľaďi-spevačka pes peskere čačo nevoha vičinel Hana Zaňákova?

- a. Helena Vondráčková
- b. Lucie Bílá
- c. Petra Černocká

5. Ktoré meno nepatrí slovenskému ilustrátorovi?

Savo kale trin nevendar, nane le slovačiko ilutratoreksero-oda so rajzolínel?

- a. Marián Radačovský
- b. Ľudovít Fulla
- c. Albín Brunovský

37. Napíš názov aspoň jednej známej rómskej skupiny!

*Irin-pisin sar pes vičinel nek frimeder jekh prindžarutni romani
bašavibnaskeri banda-skupina!*

---

38. Kde sa každoročne koná najznámejší folklórny festival?

Kaj pes sako jekh berš kerel nek prindžarutno folklorno festivalos?

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ÚDAJOV

E LITERATURA /BIBLIJOGRAFICKO GOĐAVERIPENA

<http://www.nervuska.sk/index.php/kolae.html>, obr. 1

<http://www.wvhanaflowers.com/ikebanaclass.htm>. Obr. 4

<http://www.pekarstvi-zak.cz/cinnost/jemne-pecivo/>, obr. 2

<http://www.o-graffiti.estranky.sk/fotoalbum/graffiti-abeceda/abeceda-v.html>, obr. 3

<http://www.sashe.sk/Danny32/detail/obraz-abstrakcia-10>, obr. 5

<http://www.vrchlickeho.cz/aktuality/clanek-184/vytvarna-vychova-b-nemcova/>, obr. 6

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Mona_Lisa.jpg, obr. 7

http://sk.wikipedia.org/wiki/V%C4%9Bstonick%C3%A1_venu%C5%A1a, obr.8

<http://www.i-creative.cz/>, obr.9

<http://www.zuspezinok.sk/eugensuchonhtml/index.html>, obr.10

<http://www.seniorklub.sk/content.php?r=206-Budova-opery-v-Sydney-Divy-sveta>, obr. 11

<http://www.classicalite.com/articles/6412/20140303/the-worst-of-times-now-metropolitan>,
obr.12

<http://pokec.azet.sk/1pirat1Im/fotoalbumy/statne-vlajky-europy/ft-297074014>., obr.13

<http://pokec.azet.sk/1pirat1Im/fotoalbumy/statne-vlajky-europy/ft-297074022>, obr. 14

<http://pokec.azet.sk/1pirat1Im/fotoalbumy/statne-vlajky-europy/ft-297074013>, obr. 15

<http://architecture.about.com/od/greatbuildings/ig/Antoni-Gaud-/Sagrada-Familia-.htm>,
obr.16 http://sk.wikipedia.org/wiki/Eiffelova_ve%C5%BEa, obr. 17

<http://www.podroze.edu.pl/historia-rzymskiego-koloseum/>, obr. 18

Správne odpovede:

Čačikane- lačhe phende pro phučavibena:

2. Koláž – výtvarná technika, dotvorenie nalepených obrázkov

Koláč- jedlo

3. Kniha, ovocie, hrnček

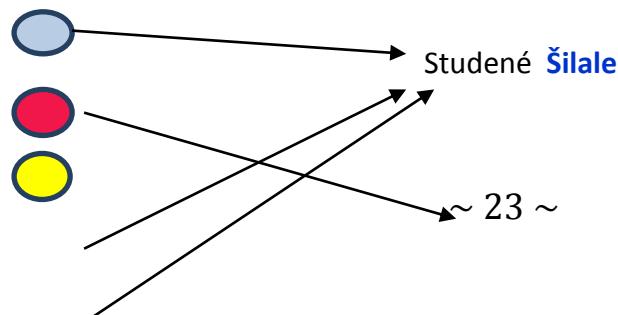
4. Busta

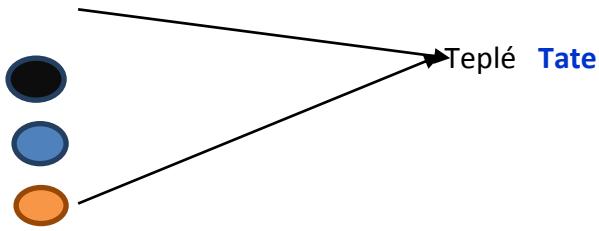
5. Tyrkysová farba

6. cyklámenová farba:

7. Rozdeľ farby na teplé a studené (spoj čiarou).

8. Napr. v podchodoch

9. b,b

10.

P	N
+	
+	
	+
+	
	+
	+
	+

11. prvý obrázok eršejno kipocis

12. Zmenšujú, modré, priestorový, červená, menší -

cikňaren, kiko-belavo, thaneksero, loli, cikneder

Z histórie výtvarného umenia:

13. Leonardo daVinci, autor známej Mony Lízy.

14.

15. 1. Altamíra 2. Megality. 3. Egypt. 4. Levoča 5. Ružomberok. Sidney. 7. Grécko. 8. Ermitáž. 9. Louvre. 10. Košice.

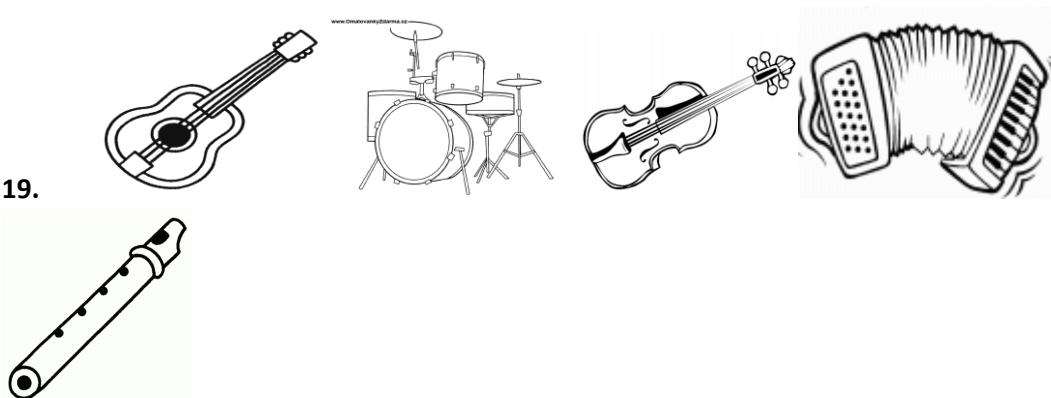
16. Plodnosť, matku

Hudba a tanec:

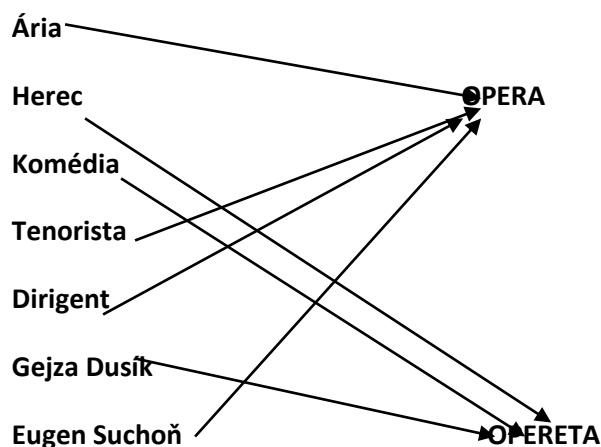
17. Pomáda, Drakula, Vlasy

18. Samba, rumba, ča-ča, jive

19.

20.

21. dirigent

22. COUNTRY, DISCO, ROKENROLL, HEAVY METAL, ŠANSÓN

23. LÚČNICA, SĽUK

24. EUGEN SUCHOŇ

25. folk- gitara, autor, flauta, súčasnosť

Folklór- kroj, valaška, fujara

26. b.

27. Wolfgang Amadeus Mozart, Johan Sebastian Bach, Ludwig Van Beethoven, Pjotr Iljič Čajkovskij

28. Johann Strauss

Súčasné hudobné a výtvarné umenie:

29. Miroslav Žbirka, Rytmus, Marika Gombitová

30. Sidney

31. New York

32. ...z lásky dal...

....v telke dávajú.....

...človek sám svoju prírodu chráni.....

....poznávam poschodia.....

33. ... vykrúcaj, vykrúcaj, len mi piecku nezrúcaj....

....a predsa sa nevydala.....

...koník vraný....

....umývate, keď vy svoje líčka vždy červené máte....

34. Beatles, ABBA, Queen- Fredy Mercury, Michael Jackson

35. Peter Dvorský , Luciano Pavarotti

36. La Sagrada Familia - Španielsko, Eifelova veža - Francúzsko, Koloseum- Taliansko

37. 1. B.

2. C.

3. A.

4. B.

5. A.

38. Diabolské husle Bengeskeri lavuti

39. Východná Isutňi -vivhodno